

Guia de consells de prevenció de residus en comerços

menys

és

més

Campanya de prevenció de residus municipals



Ajuntament de
SANT ANDREU DE LLAVANERES

Regidoria de Medi Ambient, Mobilitat i Transport

INTRODUCCIÓ

La generació creixent de residus ha esdevingut un dels principals problemes ambientals de la nostra societat.

La generació de residus a Catalunya durant el període 1998 – 2004 va augmentar un 37,6% en valor absolut i un 24,2% per càpita. A Sant Andreu de Llavaneres la producció de residus l'any 2007 va ser de 6.400 tones (un 8,3% més que el 2006), que correspon a 1,79 quilos generats per persona al dia.

Es calcula que al voltant d'un 15% del total de residus municipals provenen dels comerços amb una fracció cada vegada més important d'envasos, embolcalls i bosses.

En molts casos els consumidors es veuen obligats a comprar envasos i embolcalls juntament amb els productes encara que no siguin estrictament necessaris, amb un cost associat tant econòmic com ambiental. Els comerciants poden jugar un paper molt important, oferint productes menys generadors de residus i donant així la possibilitat als consumidors d'exercir un consum més respectuós amb el medi ambient.

La generació desmesurada de residus comporta problemàtiques ambientals molt importants.

La contribució de l'abocament i la incineració de residus al canvi climàtic, o l'alteració dels hàbitats naturals i de la flora i fauna per part de la contaminació que origina un tractament inadequat de les escombraries són exemples de problemàtiques ambientals associades a la generació desmesurada de residus. A més, la seva mala gestió suposa un malbaratament de recursos naturals i una despesa per a la societat, ja que el seu tractament és molt costós.

Els comerços, com a intermediaris directes entre els consumidors i els fabricants, tenen un paper clau en la distribució de productes poc generadors de residus, alhora que poden prendre mesures per reduir els residus generats per la pròpia activitat comercial.

En aquesta guia trobareu alguns consells pràctics per aconseguir reduir els residus que genereu en la vostra activitat diària. També us donarem informació sobre alternatives als productes oferts normalment en alguns comerços per tal de generar menys residus. La guia s'estructura de la següent manera:

- Consells generals per a la prevenció de residus
- Consells per a la reducció de residus en sectors comercials específics
- Resum de productes poc generadors de residus
- Directori d'adreces i telèfons

Per a cada consell de prevenció de residus, es fan propostes pràctiques per tal de dur a terme la mesura de prevenció. En els dos últims apartats, trobareu un resum dels productes poc generadors de residus i un directori amb les adreces i telèfons de diferents empreses o entitats que us poden ajudar a reduir la generació de residus al vostre establiment.

CONSELLS GENERALS PER A LA PREVENCÍO DE RESIDUS

Suprimir les bosses de plàstic gratuïtes

Les bosses de plàstic representen el 6% en pes i el 22% en volum de les escombraries. A més, la gran majoria estan fabricades amb polietilè de baixa densitat (PEBD), un material derivat del petroli difícilment reciclable i no biodegradable. Molts clients usen bosses de plàstic sense plantejar-se si realment les necessiten, només perquè se'ls hi donen gratuïtament.

CONSELLS PRÀCTICS

- Cobrar un preu simbòlic per a cada bossa lliurada.
- Substituir-les per bosses de tela reutilitzables.
- Aprofitar les caixes de cartró en que us arriben les comandes en lloc de bosses de plàstic.
- Posar els productes directament dins el cabàs o carretó dels vostres clients.
- Animar als vostres clients a comprar amb cabàs o carretó.

Utilitzar menys empaquetatge

Una quantitat cada cop més gran dels residus que es generen són envasos i embolcalls sobrers. Aquests residus estan fets molts cops de materials derivats de matèries primeres no renovables, difícils i costosos de reciclar (plàstics, bricks, po-rexpan...). A més, la generació de molts d'aquests residus seria fàcilment evitable, ja que la utilització d'aquests materials en molts casos no és realment necessària, convertint-se en residu poques hores després de ser adquirits.

CONSELLS PRÀCTICS

- Embolicar amb els mínims embolcalls. Eviteu, per exemple, embolicar el mateix objecte amb paper, una caixa de cartró i una bossa de plàstic.

- Aprofitar les caixes, paper de diari, etc. per embolicar els productes.
- Embolicar els regals amb paper reciclat i amb el mínim empaquetatge possible. Evitar els papers de regal plastificats.

Potenciar els productes en envàs retornable

Els envasos retornables es tornen a utilitzar molts cops abans d'esdevenir residus (generalment entre 40 i 60 vegades) i per tant estalvien grans quantitats de materials i energia en la seva fabricació i tractament. Per això, des del punt de vista ambiental, són els envasos menys contaminants que podem trobar.

El sistema de dipòsit, devolució i retorn consisteix en pagar un dipòsit per l'envàs del producte. Un cop s'ha consumit el producte, es retorna l'envàs i es recupera el dipòsit.

CONSELLS PRÀCTICS

- Adquirir begudes en envàs retornable (són els productes que més fàcilment es poden obtenir en envàs retornable). Al final d'aquesta guia trobareu adreces i telèfons de distribuïdors d'aquests productes.
- Fer servir les màquines de vènding d'envasos reutilitzables, que utilitzen el mateix sistema de dipòsit, devolució i retorn de manera automàtica. Al final de la guia trobareu les adreces de les empreses que lloguen aquest tipus de màquines.

Disposar de productes que generin pocs residus

Oferint als vostres clients els productes que es descriuen a continuació, els esteu donant l'oportunitat d'exercir un consum responsable i respectuós amb el medi ambient. Podeu afavorir la venda d'aquests productes col·locant-los en llocs visibles, recomanant-los als clients, etc.

CONSELLS PRÀCTICS

- Oferir productes amb envàs retornable.
- Oferir productes totalment recarregables (bolígrafs, piles, llapis de mines) o amb una part intercanviable (raspalls de dents, maquinetes d'afaitar) que tenen un període d'ús més llarg i per tant generen menys residus.
- Oferir productes concentrats o compactats (productes de neteja, paper higiènic, etc.). Aquests productes donen el mateix servei que els diluïts, però els seus envasos són molt menys voluminosos.
- Oferir productes fabricats amb materials reciclats (objectes de papereria, calçat, joguines, bosses d'escombraries, etc.).
- Oferir productes a l'engròs. Aquests productes estan generalment menys empaquetats i a més possibiliten que cada persona triï la quantitat que necessita.

- Oferir productes amb un cicle de vida llarg.

Afegir productes immaterials en la vostra oferta.

En funció de l'activitat comercial, una bona manera de reduir els residus al vostre establiment és augmentar l'oferta de productes immaterials. A més, oferint aquest tipus de productes immaterials afavorim un canvi d'hàbits en la societat cap a un consum menys generador de residus.

CONSELLS PRÀCTICS

- Oferir als vostres clients cursets o activitats d'oci relacionades amb el vostre sector.
- Llogar certs productes en lloc de vendre'ls, especialment aquells que la gent utilitza molt de tant en tant (material esportiu, roba i sabates de festa, eines de bricolatge, etc), traient un major rendiment a l'objecte alhora que reduïu els residus generats.

Escollir productes i serveis amb garanties ambientals

Les ecoetiquetes són distintius que certifiquen que els productes o serveis que les porten compleixen un requisits ambientals mínims en tot el seu cicle de vida, tant en la seva fabricació, com en el seu període d'ús, comercialització i la seva deposició final. Per tant, són productes que tenen en compte la reducció de residus en totes aquestes etapes, i no tan sols al final de la seva vida útil.

CONSELLS PRÀCTICS

- Donar preferència als proveïdors amb certificacions ambientals (ISO, EMAS), ja que això garanteix que es segueixen certs criteris ambientals a l'empresa.
- Oferir productes certificats amb alguna de les següents ecoetiquetes:



Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental

Podeu trobar el llistat de productes i serveis amb aquesta distinció a http://mediambient.gencat.net/cat/empreses/ecoproductes_i_ecoserveis/distintiu.jsp



Etiqueta Ecològica Europea (Flor Europea)

Podeu trobar el llista de productes amb la Flor Europea i els contactes amb els distribuïdors a www.eco-label.com



Consell Català de Producció Agrària Ecològica (CCPAE)

Podeu trobar un llistat dels productors d'agricultura i ramaderia ecològiques certificades pel CCPAE a <http://www.ccpae.org/operadors.php>

CONSELLS PER A LA REDUCCIÓ DE RESIDUS EN SECTORS COMERCIALS ESPECÍFICS

En els següents apartats podreu trobar consells senzills per aconseguir una reducció de residus en els següents sectors comercials específics:

. Alimentació:

- . Fleques i forns de pa.
- . Pastisseries, bomboneries, botigues de laminadures i caramels.
- . Comerços d'alimentació (fruiteries, carnisseries, cansaladeries, botigues de queviures, peixateries, comerços de menjar per emportar, etc.).
- . Bars/Restaurants/Establiments amb cuina (inclou bars, restaurants, pizzeries, cafeteries, frankfurts, escoles, residències, casals, centres esportius i hotels).
- . Papereria/Copisteria/Informàtica.
- . Ferreteria/Bricolatge/Tallers (inclou botigues de bricolatge, pintures, ferreteries, tallers mecànics, serralleria i planxisteria i pelleteria).
- . Floristeria

Alimentació:

. Fleques i forns de pa:

- . Embolicar el pa amb paper reciclat enlloc d'utilitzar bosses de plàstic
- . Substituir els embolcalls de plàstic i paper d'un sol ús per bosses de tela reutilitzables. Per no encarir els costos, podeu cobrar un dipòsit per les bosses de tela que serà retornat quan el client la deixi d'utilitzar.

Pastisseries, bomboneries, tendes de laminadures i caramels:

- . Evitar els embolcalls individuals per a caramels, bombons i laminadures.
- . Oferir productes a granel.
- . Evitar empaquetar els productes amb més d'un embolcall, bossa o caixa.
- . Oferir preferentment els productes embolicats amb paper o caixes de cartró, i evitar els papers plastificats, aluminis i bosses de plàstic.

Comerços d'alimentació:

- . Suprimiu els guants d'un sol ús als departaments de fruita i verdura.
- . Eviteu o reduïu tot el possible les safates de porexpan o de plàstic per als productes preenvasats i frescos. Aquests materials són molt contaminant i difícils de reciclar degut a la seva composició.

. Per als productes frescos de la xarcuteria, utilitzeu paper encerat biodegradable en lloc del paper plastificat.

. En les ocasions en que tingueu quantitats importants de menjar que està a punt de caducar, o que no es pot vendre per qualsevol raó, però encara es pot consumir, truqueu als Bancs d'Aliments o associacions similars perquè vinguin a buscar-lo i l'aprofitin. Els Bancs d'Aliments són entitats sense ànim de lucre que s'encarreguen de recollir aliments de supermercats, cooperatives agràries, etc i els porten a menjadors públics o associacions d'ajuda a diversos col·lectius.

Bars/restaurants/establiments amb cuina:

. Realitzar compostatge in situ de les restes orgàniques: amb les restes de menjar podeu fer fàcilment el vostre propi compost, aprofitant així una gran quantitat de residus.

. També podeu disminuir els residus de matèria orgànica oferint als clients la possibilitat de que s'empotin el menjar sobrer a casa.

. Trieu envasos de begudes retornables en lloc de les d'un sol ús. Moltes de les marques de begudes que utilitzeu, ofereixen segurament aquest tipus d'envasos, que minimitzen la generació de residus. Si no és possible utilitzar envasos retornables, preferiu les ampolles de vidre a les de plàstic o als bricks.

. Eviteu en general els envasos individuals: serviu una ampolla gran en comptes de varies petites, eviteu els productes de pastisseria preenvasats, substituïu els sobres de sucre individuals per sucres i les pastilles de sabó individuals per dispensadors...

. Eviteu els tovallons i tovalles de paper, coberts i gots de plàstic... Substituïu-los per altres de reutilitzables.

Papereria/Copisteria/Informàtica:

. Imprimir per defecte a doble cara per poder estalviar molt de paper.

. Oferir als vostres clients paper reciclat, recuperat o sense clor, contribuint de manera molt important a donar un nou ús al paper que finalment ha esdevingut un residu, estalviant així recursos naturals i econòmics.

. Fer un bon manteniment de les fotocopiadors i impressores per tal d'allargar la seva vida útil contribuint així a disminuir la generació de residus.

Es poden identificar fàcilment els diferents tipus de paper del mercat amb les següents etiquetes ecològiques:

. L'Àngel Blau certifica que el paper està fet amb un 100% de fibres reciclades i està lliure de clor i agents blanquejants.

. El paper amb Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental utilitza un 90% de fibres reciclades i tampoc porta clor ni agents blanquejants.

. El Cigne Blanc i la Flor Europea certifiquen l'ús de fusta o fibres recuperades (però

no reciclades) i la prohibició de clor lliure per blanquejar (però no de components clorats).

Ferreteria/bricolatge/tallers:

. Oferir pintures naturals. Aquestes procedeixen de matèries primeres renovables i són fàcilment biodegradables. Recomanant aquests productes als vostres clients esteu contribuint a que els residus produïts siguin menors i menys tòxics. Trobareu alguns fabricants i distribuïdors d'aquest tipus de pintures al final d'aquesta guia.

. Oferir als clients la possibilitat que us deixin els productes sobrats abans que es facin malbé. Portant-los a la deixalleria municipal aconseguireu a que una part important s'aprofiti i la resta es tracti minimitzant el risc per al medi ambient.

. Portar els productes sobrats a la deixalleria, per tal que una part important s'aprofiti i la resta es tracti minimitzant el risc per al medi ambient.

Floristeria:

. Optar per les flors i plantes cultivades de manera natural, sense herbicides ni adobs sintètics. La Unió Europea ha engegat recentment un el programa "Flors i Plantes Justes" que promou el cultiu i comercialització de plantes de manera més sostenible. També existeixen altres certificacions ecològiques àmpliament esteses a Europa, com la MPS i la FLP. Trobareu més informació al final d'aquesta guia.

. Fer compostatge casolà, una manera fàcil i pràctica de convertir els residus vegetals en matèria orgànica que podeu aprofitar per al vostre comerç. D'aquesta manera estalviareu recursos alhora que reduïu els vostres residus. Podeu trobar informació de distribuïdors de compostadors a Catalunya al final d'aquesta guia.

. Evitar els embolcalls de plàstic, més difícils de reciclar que els de paper i cartró.

RESUM DE PRODUCTES POC GENERADORS DE RESIDUS

. Productes a granel: aliments, productes de neteja...

. Productes recarregables: bolígrafs, llapis portamines, polvoritzadors, productes de neteja, tòners d'impressora, piles, etc.

. Recàrregues dels anteriors productes.

. Productes amb parts intercanviables: maquinetes d'afaitar amb fulla intercanviable i raspalls de dents amb capçal intercanviable, escombres i fregones, etc.

. Productes concentrats i compactats: productes de neteja, paper de cuina i de WC, etc.

. Productes en envàs retornable.

. Productes que s'ofereixen amb envàs durador i amb envàs lleuger (p.e. cacau en pot metàl·lic i de plàstic, detergent en envàs de cartró dur i en envàs de plàstic, etc.).

. Productes en envasos de gran capacitat i de vidre o cartró: per exemple, garrafes

d'aigua de 8 l, pots de iogurt d'1 kg, ampolles d'oli de 6 l, etc.

. Productes en fabricats a partir de materials reciclats.

. Productes amb etiquetes ecològiques: Flor Europea, etiqueta de Qualitat Ambiental de la Generalitat o etiqueta de la CCPAE.

. Productes de consum immaterial o de lloguer (sempre que s'ofertin com a alternativa a productes en venda)

DIRECTORI D'ADRECES I TELÈFONS

Productes que es poden adquirir en envàs retornable:

Producte	Marca	Format	Contacte
Aigua	Font d'Or	Ampolles de 0,25, 0,5, 1 i 8l	93 238 79 00
	Les Creus	Ampolles de 0,25, 0,5 i 1l	
	Mondariz	0,25, 0,33, 0,5 i 0,92l	
	Solán de Cabras	0,5 i 1l	93 575 2500 www.central-de-bebidas.com
	Fuensanta	0,33, 0,5 i 1l	985 79 20 51/50
	Veri (només per hostaleria)	0,33, 0,5, 1l	93 290 92 00
	Fuente Liviana (només per hostaleria)		
	Viladrau (només per hostaleria)	1, 0,5 i 0,33 l	93 452 60 10
Aigua amb gas	Nestlé Aquarel	1, 0,5 i 0,33 l	
	Bohí	1, 0,5, 0,25 l	93 898 02 85
	Mondariz	0,25, 0,33, 0,5 i 0,92 l	93 238 79 00
	Vichy Catalán	0,25, 0,5 i 1 l	
	Malavella	0,33 i 0,75 l	
	Vilajuïga	0,33, 0,5 i 1 l	972 53 00 06 aigua@vilajuiga.com
	Veri (només per hostaleria)	0,33, 0,5	93 290 92 00
	Gasoses i refrescs	7-up	0,2 l
Gasosa Sanmy		0,33, 0,5 i 1,5 l	93 575 25 00 www.central-de-bebidas.com
Gasosa Casera		1, 0,25 l	
Refrescos i gasoses Miret		Envàs retornable només per hostaleria	comercial@miret.es
Pepsi i Pepsi Light		0,2 l	93 575 25 00
Kas Naranja i Limón		0,2 l	www.central-de-bebidas.com
Bitter Kas		0,175 l	
Horxata Levantina			93 898 02 85

Producte	Marca	Format	Contacte
Cerveses	DeDues	0,375 l	comandes@dedues.com
	Dorada	Barril de 30 i 50 l i	901 50 00 05
	Tropical Pils	ampolles de 0,2, 0,33 i 1 l	
	Estrella Damm	Barril de 30	93 290 92 00
	Voll Damm	i 50 l	
	Xibeca	i ampolles de 0,2,	
	Free Damm	0,33 i 1 l	
	Damm-Lemon		
	Bock-Damm		
	AK Damm		
	Keler		
	Estrella de Levante		
	Estrella del Sur		
	Skol		
	Victoria		
	Budweiser		
	Mahou Classica	Mahou Classica	0,33 i 0,5 l
Mahou 5 estrelles			
Laiker			
Estrella Galicia		0,33 i 0,5 l	93 264 00 82
Estrella Galicia			
Productes làctics	Mató de vaca i de cabra	Envàs de 2 kg	93 838 50 44
	“La Pastora d’Oló”		
	Llet ecològica		972 56 51 96
	Raphel Lladó		
	Cacalolat (batut de cacau)	0,25 l	93 485 48 50
Llet Letona sencera i desnatada	1 l		
Productes de neteja ecològics	Copan		www.productoscopan.com 918880943

Màquines expenedores de begudes amb recuperació d'envasos:

. COMERCIAL VALLÈS

Tel. 609 32 37 29

. DABA. DISTRIBUCIONES DE BEBIDAS Y ALIMENTOS S.A.

(Sr Francesc Baselga)

Polígon industrial Can Casablanques

C/ Berguedà, 27

08192 Sant Quirze del Vallès

Tel. 93 971 79 00/ 91 058 29 41

. AUTOMÀTIC (Sr. Francesc Güell)

C/Estany 15

08038 Barcelona

Tel 93 223 86 70

Fax 93 223 86 72

. FAS Barcelona (Sr. José Fabón Pedrol)

Av. Madrid 133-135

08028 Barcelona

Tel. 93 490 79 49 / 93 491 47 88

. SUPERMARKET SISTEMAS (Sr. Javier Martín Santos)

Canillas, 18 bajos Madrid

Tel. 91 415 83 00 / 629 07 70 76

. GRUP IBERVENDING (Sr Marceliano Bara)

Polígon industrial Can Casablanques

C/Cerdanya, 11

Tel. 902 87 67 87

08192 Sant Quirze del Vallès

. ADELVA AUTOMATICOS DEL VALLÈS (Sr Francesc Recolons)

C/ Girona, 81

Sabadell

Tel. 93 710 08 15

Productes reciclats:

A la pàgina web del Centre Català del Reciclatge podeu trobar una gran varietat de productes fabricats a partir de materials reciclats.

<http://www.arc-cat.net/ca/ccr/consultes/productes/>

Empreses on es pot comprar paper reciclat o amb les etiquetes recomanades:

www.abacus.es

www.unipapel.com

www.ofiservice.com

www.pickingpack.com

Fabricants i distribuïdors de pintures ecològiques:

Biofa

Tel. 07164/9405-0

info@biofa.de

Livos

Tel. 902 40 05 70

info@livos.es

Stockmar

Tel. (04191) 8009-0

info@stockmar.de

Distribuïdors a Espanya:

· Mercurius España: tel. 91 630 36 61. mercurius@narava.e.telefonica.net

· Anja Waldmann: Tel. 95 595 30 03. tienda@elositofeliz.com

Auro

Tel. 0049 (531) 28141-0

<http://www.auro.de/EN/contact/formular.php>

Aglaia/Beeck

Distribuïdor per a Espanya: Integralia. La Casa Natural, SL

Tel. 963 95 19 59

KeimEcopaint Ibèrica SL

Tel. 902 40 05 70

info@keim.es

Industrias Titán SA (línia verda)

Centre de distribució de Barcelona

Tel. 93 478 58 45 / 93 478 57 56

Productos Ralpe SL

Tel. 93 357 12 89

ralpe@jet.es

El centre de Recursos Barcelona Sostenible ha editat juntament amb la UPC una base de dades d'ecoproductes per la llar, entre els que s'hi troben pintures i vernissos: <http://www.bcn.es/agenda21/crbs/>

Deixalleria municipal:

Torrent de les Bruixes, s/n

Tel. 93 792 84 74

Horari: **D'estiu (25/03 al 28/10):** Dimarts a dissabte de 9 a 13 h i de 17 a 20 h. /

Diumenge de 9 a 14 h, **D'hivern (29/10 al 24/03):** Dimarts a dissabte de 10 a 14 h i

de 16 a 19 h. / Diumenge de 9 a 14 h / **DILLUNS TANCAT**

Productes de neteja i higiene ecològics:

Productes Ecover. Distribuïts a Espanya per:

· Biocop Productos Biológicos SA: Tel. 93 843 65 17. www.biocop.es

· Biospirit: Tel. 972 42 86 85

Gomà Camps SA: Tel. 977 87 68 00. www.gomacamps.com

KH Lloreda SA: Tel. 93 849 26 33. www.lloreda.com

Natureco SL: Tel. 93 830 01 66. www.natureco.es

Informació sobre flors i plantes cultivades ecològicament:

Informació sobre el programa de la Unió Europea “Flors i Plantes Justes”:
www.fairflowersfairplants.com. Per formar-hi part cal inscriure's a la pàgina web
<http://www.fairflowersfairplants.com/en/register.aspx>.

Altres ecoetiquetes esteses globalment són la FLP
(podeu trobar distribuïdors guardonats amb l'ecoetiqueta a
<http://www.fairflowers.de/93.html?&L=1>) i MPS (veure participants a
<http://www.my-mps.com/asp/page.asp?sitid=522>).

També podeu trobar plantes cultivades ecològicament a Elig Flor (Elx).
Telèfon: 96 5458474.

Distribuïdors de compostadors a Catalunya

Compostadores.com: www.compostadores.com

Fundació Terra: www.terra.org

Emison: www.emison.com

Alqui-envas, S.L.: www.alquienvas.com

Ecrac: www.ecrac.8m.com

Compostando, S.A.: www.compostando.com

Distribuïdors paper encerat o parfinat

Sumiquel S.L. www.sumiquel.com. Tel 96 524 74 07

Papeles y Plásticos S.L. www.papelesyplasticos.com Tel 98 347 24 24

Poligrup 2000 S.L. www.poligrup2000.com Tel 93 573 71 00

Fontpack www.fontpack.com Tel 93 835 40 80

Embalatges Reus www.embalajes-envases.com Tel 977 39 57 07 / 977 39 57 37

Bancs d'Aliments de Catalunya

Fundació Banc dels Aliments de Barcelona.

Tel: 93 346 44 04

e-mail: info@bancdelsaliments.org

Banc d'Aliments de les Comarques Tarragonines

Tel: 977 75 74 44

e-mail: bancaliments@readysoft.es



Campanya de prevenció de residus municipals

Guia de consells de prevenció de residus en comerços



Ajuntament de
SANT ANDREU DE LLAVANERES

Regidoria de Medi Ambient, Mobilitat i Transport